

Geleneksel Sanatlar Yarışması 2013

GELECEĞİN
USTALARI

**Geleneksel Sanatlar
Yarışması 2013**

GELECEĞİN USTALARI

YAYINA HAZIRLAYAN

Ahmet Akcan

EDİTÖR

Doç. Dr. Yusuf Adıgüzel

ETKİNLİK KOORDİNASYONU

Zeyd Böhürler

Zeynep Söylemez

Rabia Mütevellî

Ayşegül Pattabanoğlu

Gülsüm Köseoğlu

İbrahim Kibar

Naim Kurt

TASHİH

Saliha Şişman

BASIN KOORDİNASYON

Neşe Özalp

İLETİŞİM KOORDİNASYON

Suzan Karataş

SERĞİ TASARIMCISI

Mehmet Lütfi Şen

FOTOĞRAFLAR

Hadiye Cangökçe

TASARIM

Selim Cayık

TEKNİK HİZMETLER

Mehmet Şafii Özalp

ORGANİZASYON

BASKI

Mas Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.

Hamidiye Mah. Soğuksu Cad. No:3

34408 Kağıthane - İstanbul

Tel: 0212 294 10 00

info@masmat.com.tr

Sertifika No: 12055

BASIM TARİHİ

13 Kasım 2013, İstanbul

DÜZENLEYENLER

İçindekiler

Seçici Kurul / 6

Sunuş Yazıları / 9

Murat Aydın Zeytinburnu Belediye Başkanı / **10**

Prof. Yalçın Karayağız Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Rektörü / **12**

Prof. Dr. Ahmet Emre Bilgili İstanbul Kültür ve Turizm İl Müdürü / **14**

Dr. Yasin Yıldız TBMM Milli Saraylar Genel Sekreter Yardımcısı / **16**

Ahmet Akcan Geleneksel Sanatlar Derneği / **18**

Eserler 21

Hüsn-i Hat / 22

Tezhip / 32

Minyatür / 42

Ebru / 52

Cilt / 62

Çini / 72

Kaati' / 82

Kalemişi / 32

Seçici Kurul

BAŐKAN

Prof. (h.c.) Uğur Derman

GENEL KOORDİNATÖR

Ahmet Akcan

EBRU

Fuat Başar
Sadrettin Özçimi
Doç. Dr. Sacit Açıkgözoğlu
Sedat Altınöz
Mahmut Peőteli

HÜSN-İ HAT

Hüseyin Kutlu
Davut Bektaş
Yrd. Doç. Dr. Savaş Çevik

TEZHİP

Prof. Dr. Çiçek Derman
Prof. Dr. Faruk Taşkale
Yrd. Doç. Dr. İnci Birol Ayan
Mamure Öz
Yrd. Doç. Dr. Münevver Üçer

CİLT

İslam Seçen
Prof. Dr. İlhami Turan
Prof. Dr. Ahmet Saim Arıtan

MİNYATÜR

Cahide Keskiner
Ülker Erke
Nilgün Gencer
Taner Alakuş
Yrd. Doç. Dr. şehnaz Biçer Özcan

KAATI'

Gülbün Mesara
Dürdane Ünver
Nimet Kalkanlı

ÇİNİ

Prof. Dr. Sitare Turan Bakır
Prof. Dr. Zehra Çobanlı
Nursen Güven
Nuray Dönmez
Levent Kum

KALEMİŞİ

Semih İrteş
Yrd. Doç. Dr. Kaya Üçer
Dr. Ali Fuat Baysal

Sunuş Yazıları

Murat Aydın

Zeytinburnu Belediye Başkanı

Geleneksel sanatlar, milli kültürümüzün en önemli öğelerindendir. Yüzyıllardır, usta çırak ilişkisi içerisinde yaşatılarak günümüze kadar taşınan bu milli kültür değerlerimiz, artık üniversitelerimizdeki çok değerli hocalarımızın da katkılarıyla daha bilimsel temellere dayanarak kalıcılaşmakta ve eser kalitesi sürekli yükselmektedir.

Şüphesiz geleneksel sanatların geliştirilmesi için herkesin üzerine önemli görevler düşüyor. Zeytinburnu Belediyesi olarak her zaman sanatçılarımızın yanında olmayı, eserlerinin sanatseverlerle buluşması için onlara uygun zeminler hazırlamayı kendimize görev bildik. Geleneksel Sanatlar Derneği ile birlikte "Geleceğin Ustaları" adı altında düzenlediğimiz, Geleneksel Sanatlar Yarışması da, geleneksel sanatların 8 dalında, sanatçılarımızın el, göz ve gönül emekleriyle ortaya koyduğu eserlerin yarıştığı önemli bir zemin oldu.

"Geleceğin Ustaları"nı ilçemizde ağırlamaktan büyük onur duyduk. Bu önemli yarışmanın ödül törenini 16 Kasım 2013'te, Zeytinburnu Kültür Sanat Merkezi'nde gerçekleştirdik. Ayrıca dereceye giren ve eserleri sergilenmeye değer görülen 29 eseri de bir hafta süreyle kültür sanat merkezimizde sanatseverlerle buluşturduk.

Elinizde tuttuğunuz bu katalogda yer alan güzel eserlerin ortaya çıkmasına vesile olan başta sanatçılarımız olmak üzere, "Geleceğin Ustaları"nı yetiştiren usta ve akademisyenlerimize, yarışmayı organize eden Geleneksel Sanatlar Derneği'ne, maddi ve manevi emeği geçen tüm kişi kurum ve kuruluşlara teşekkür ediyorum.

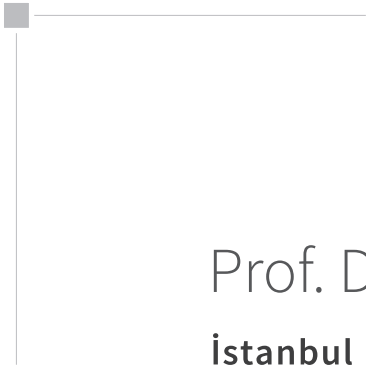
Prof. Yalçın Karayağız

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Rektörü

Öncelikle, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi olarak ‘Geleceğin Ustaları’nın gün ışığına çıkarılacağı, cesaretlendirileceği, ödüllendirileceği böyle bir organizasyonun içinde olmanın, geleneksel sanatların geliştirilebilmesi için bilimsel destek sağlamanın bizim için büyük bir mutluluk kaynağı olduğunu ifade etmek isterim. Üniversitemizin Geleneksel Türk Sanatları Bölümü’nün değerli hocalarının, 20 Nisan – 1 Kasım 2013 tarihleri arasında düzenlenen Geleneksel Sanatlar Yarışması’na yaptıkları katkıyı, bilgi ve birikimimizin, sadece akademik camia değil, ilgili tüm taraflarla paylaşılması ve yaygınlaştırılması adına çok önemli buluyorum. Üniversitelerimizin ilgili bölümleriyle, üniversite dışındaki gerek mektepli, gerek alaylı olarak geleneksel sanatlar alanında eser verenlerin ortak bir platformda buluşmuş olması, geleneksel sanatların yaşatılması ve geliştirilmesi için çok önemli bir kazanımdır.

Hüsn-i Hat, Tezhip, Minyatür, Ebru, Cilt, Çini, Kaatı’ ve Kalemîşi olmak üzere geleneksel sanatlarımızın 8 ayrı dalında eser veren 200’ü aşkın sanatçımızın eserlerini büyük bir özen ve titizlikle değerlendirerek dereceye girenleri tespit eden Prof. Uğur Derman başkanlığındaki seçici kurula bu vesile ile teşekkür etmek istiyorum. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü’nün kıymetli hocalarının seçici kurullardaki katkılarının ne kadar isabetli olduğunu bu kitapta yer alan eserler ile sizler de takdir edeceksiniz diye umuyorum.

Geleneksel sanatlarımızın yaygınlaştırılması, geliştirilmesi ve tüm dünyaya tanıtılabilmesi için akademi dünyası ile sivil toplum kuruluşlarının ve elbette ki devlet kurumlarının işbirliği içinde büyük bir önem taşıyor. Geleneksel Sanatlar Yarışması 2013, geleneksel sanatların daha ileri noktalara taşınması için sorumluluk üstelenecek tüm tarafları bir araya getirmesi açısından da ayrıca takdiri hak ediyor. Emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Ahmet Emre Bilgili
İstanbul Kùltür ve Turizm İl Müdürü

Türk kültürünün mihenk taşlarından biri olan geleneksel sanatların geliştirilmesine mütevazı da olsa bir katkı sağlamayı amaçlayan ‘Geleceğin Ustaları’ Geleneksel Sanatlar Yarışması 2013 başarılı bir biçimde tamamlandı. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak, bu ülkenin kültürel kodlarını oluşturan en önemli parametrelerden birinin de geleneksel sanatlarımız olduğunun bilincindeyiz. Binlerce yıllık kültür tarihimizdeki bu kültürel kodların daha güçlü bir biçimde günümüze taşınması, elbette ki bu alanlarda çalışan kişi ve kurumların cesaretlendirilmesi desteklenmesi ile mümkün olacaktır.

Sevinerek ifade etmeliyim ki geleneksel sanatlar son zamanlarda önemli bir gelişim içerisinde. Gerek özel, gerekse belediyelerimizin açtıkları kurslar, üniversitelerimizin ilgili bölümlerinin akademik çalışmaları, bazı dernek ve vakıfların gönüllü çalışmalarıyla tezhipten minyatüre, ebrudan çiniye güzel sanatların hemen her alanına çok büyük bir ilgi olduğuna şahit oluyoruz. Bu ilginin amatörlükten profesyonelliğe veya çıraklıktan ustalığa doğru çevrilmesi için hep beraber daha kalıcı ve sağlam adımlar atmalıyız. ‘Geleceğin Ustaları’ Geleneksel Sanatlar Yarışması’nı, geleneksel sanatların gelişmesi ve bu alanda çalışanların cesaretlendirilmesi açısından önemli bir adım olarak görüyorum.

Bu yıl ilk kez düzenlenmesine rağmen oldukça fazla ilgi gören bu yarışmanın geleneksel hale gelmesini temenni ediyorum ve böylelikle önümüzdeki yıldan itibaren çok daha fazla sanatçımızın ilgisine mazhar olacağına inanıyorum. Eserleri bu katalogta yayımlanmaya ve sergilenmeye layık görülen sanatçılarımız başta olmak üzere, tüm katılımcılara geleneksel sanatlarımıza gösterdikleri ilgi ve destekten dolayı teşekkür ediyorum.

Dr. Yasin Yıldız

TBMM Milli Saraylar Genel Sekreter Yardımcısı

Milli Saraylar olarak, geçmişi yüzyıllar öncesine dayanan Türk geleneksel sanatlarının en nadide örneklerini mzelerimizde, kşklerimizde ve saraylarımızda muhafaza ediyoruz. Geleneksel sanatların bundan önce olduğu gibi bundan sonra da kıymetli sanatçıların ellerinde yükselebilmesi ve göz kamaştırıcı eserler ortaya koyulabilmesi için, ‘Geleceğin Ustaları’nın fark edilmesi ve ödüllendirilmesi gerekiyor.

TBMM Milli Saraylar olarak, geleneksel sanatlara sembolik de olsa bir katkı sunmaktan ve ‘Geleceğin Ustaları’na ev sahipliği yapmaktan son derece mutluyuz. Ustalarla birlikte, bu yarışmayı maddi manevi destekleyen kişiileri ve sanatseverleri Dolmabahçe Sarayı’ndaki sergi açılışında bir araya getirdik. Elinizde bulunan katalogdaki Geleneksel Sanatlar Yarışması’nda ödül alan ve eserleri sergilenmeye değer bulunan sanatçıların eserlerini 25-30 Kasım 2013 tarihlerinde Dolmabahçe Sarayı’nda sanatseverlerin ilgisine sunduk.

Sergilenen eserlerin daha geniş kitlelere ulaşması ve sanatseverlerin dilediklerinde kütüphanelerden ulaşabilmeleri için böyle bir katalogun basılması önemliydi. Bu eserin ortaya çıkmasında emeği geçen başta sanatçılar olmak üzere, seçici kurullarda görev alan akademisyen ve sanatçılar, Zeytinburnu Belediyesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar niversitesi ve elbette yarışma organizasyonunu gerçekleştiren Geleneksel Sanatlar Derneği, geleneksel sanatlara yaptıkları bu önemli katkı nedeniyle teşekkürü hak ediyor.

Ahmet Akcan

Geleneksel Sanatlar Derneği

Geleneksel Sanatlar Derneği olarak 2013 yılında yaptığımız en önemli faaliyetlerden birinin de Geleneksel Sanatlar Yarışması olduğunu düşünüyorum. ‘Geleceğin Ustaları’ adıyla ilk kez düzenlediğimiz bu yarışma ile geleneksel sanatlar alanında amatör, profesyonel, sanat öğrencileri gibi çok geniş bir yelpazeden ilgilinin katılabilmesine imkân tanıdık. 20 Nisan - 1 Kasım 2013 tarihleri arasında 8 dalda, düzenlenen yarışmaya aralarında Japonya, Yunanistan, Suriye, Endonezya ve Birleşik Arap Emirlikleri’nden sanatçıların da bulunduğu toplam 219 kişi katıldı.

Zeytinburnu Belediyesi’nin değerli katkılarıyla düzenlediğimiz yarışmada geleneksel sanatlarımızdan Hüsn-i Hat, Tezhip, Minyatür, Ebru, Cilt, Çini, Kaatı’ ve Kalemîşi alanlarındaki eserler yarıştı. Yarışmaya Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve TBMM Milli Saraylar da destek sağladı. Bu vesile ile her birine ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Yarışmaya gönderilen eserleri Prof. Uğur Derman başkanlığında 33 kişilik akademisyen ve sanatçılardan oluşan seçici kurul değerlendirdi. Üç günde tamamlanan seçmeler için seçici kurul eser seçimlerini puanlama usulü ile 3 turda seçti. Her kurul üyesi eşit oya sahip olduğundan verilen puanların ortalamaları bilgisayarda oluşturulan program tarafından hesaplanarak sıralamalar belirlendi.

‘Geleceğin Ustaları’na 80 bin TL ödül dağıtıldı. Ama bizim için asıl ödül geleneksel sanatlar alanında 219 sanatçının bu yarışma için eser ortaya koymasıydı. Bu sanatçılardan Ebru dalında Şebnem Hoşhaber, Hüsn-i Hat dalında Mithat Topaç, Tezhip dalında Meltem Cantürk, Çini dalında Hakan Farsak, Minyatür Figen Çelebioğlu, Cilt dalında Mustafa Köksal, Kaatı’ dalında Münibe Alev Uzun, Kalemîşi dalında Arzu Uzunosman birinci oldu.

“Geleceğin Ustaları”nın eserlerini Zeytinburnu Kültür Sanat Merkezi ve Dolmabahçe Sarayı’nda sergiledikten sonra, bu katalog ile birlikte daha görünür ve kalıcı hale getirdiğimizi düşünüyorum. Geleneksel sanatlarımızın gelişimine katkı sağlayan kurumlarımızı ve saygıdeğer yöneticilerini bir kez daha kutluyor ve şükranlarımı sunuyorum.

Eserler

Hüsn-i Hat

Hat sanatı, günümüzde bir dönüm noktasının sinyallerini vermektedir. Harf inkılâbından sonra sanat platformunda yaşamaya devam eden, devasa boyutlarıyla giderek ilgi alanlarını genişleten bir konuma gelmektedir. Kuram ve uygulamalarıyla klasik sanat geleneğinin en güçlü yapısını bünyesinde barındırması, onun plastik sanatlar içerisinde ayrıcalıklı yerini oluşturuyor. Geçmişten günümüze süzülüp gelen kural ve estetik birikimleriyle “geleneksel tavrı” yaşamaya devam etmektedir. Ne var ki, bütün sanat dallarında, zaman ve mekân kavramlarının değişmesiyle oluşan gelişim, hat sanatı için de geçerlidir. Klasik ve değişmeyen ölçü sistemleriyle anatomik yapısının olduğu bu güçlü sanatın; farklı ve yozlaşmadan uzak, gerçek sanat sistemlerinin uygulandığı yeni açılımlarla da desteklenip geleneksel yapısıyla birlikte zenginleşmesinin küçük fakat umut verici izlerini görmeye başlamamız sevindirici bir gelişmedir.

Değişik zamanlarda yapılan hat yarışmalarında ve sergilerde, hat sanatımızın yozlaşmadan, geleneksel yapısını koruyarak devam etmesini memnuniyetle takip etmekteyiz. Bu önemli yapı; her sanat dalı için geçerli olan, klasik değerler üzerine inşa edilen yeni yorum ve varyasyonların dejenere olmadan, gerçek estetik kurallarıyla zaman içerisinde oluşmasına zemin hazırlamış olacaktır.

Yrd. Doç. Dr. Savaş Çevik

Birincilik Ödülü

Mithat Topaç

1969 yılında Sinop Boyabat'ta doğdu. İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme Mühendisliği'nden mezun olan Topaç, birkaç yıllık özel sektör tecrübesinden sonra serbest ticaret yapmaya başladı.

Hat sanatı eğitimine 2004 yılında Hattat Yusuf İzzeddin Sav ile başlayan Topaç, bir yıl kadar rık'a ve nesih meşk etti. Hocasının yönlendirmesiyle Hattat Davud Bektaş ile tanıştı. 2005 yılından itibaren Davud Bektaş'tan sülüs-nesih derslerine devam eden sanatçı, 2010 yılında IRCICA'da düzenlenen törenle Davut Bektaş'tan sülüs-nesih icazeti aldı. Hâlen hat eğitimine talik yazı dalında Hattat Tahsin Kurt ile devam etmektedir.

Birçok sergiye katılan sanatçının Kültür Bakanlığı Hat Yarışması sergileme (2009, 2011), Uluslararası M. Çebi Hilye-i Şerif yarışması dördüncülük (2011), Albaraka Hat Yarışması sülüs dalında mansiyon (2012) ödülleri bulunmaktadır.

İkincilik Ödülü

Abdurrezzak Karakaş

1981’de Suriye Halep’te doğdu. Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi’nde Güzel Sanatlar Fakültesi’nde okumakta olan Karakaş, 2001’e kadar Cuma İbrahim’den meşk ettiği hat dersine, Ahmed Amin Shamta’yla devam etmektedir.

Birçok uluslararası yarışma, forum ve sergiye katılan hattat, Seyyid İbrahim uluslararası hat yarışmasında rık’a ödülü (İstanbul, 2001), Abdul Hamid el-Hatib yarışmasında dîvânî ödülü (Suriye, 2003), Haşim el-Bağdadî uluslararası yarışmasında dîvânî ikincilik, celî dîvânî üçüncülük ödülü (İstanbul, 2007), Al-Burdah yarışmasında celî dîvânî üçüncülük ödülü (Abu Dabi, 2007-2008), Bedevî el-Diranî yarışmasında dîvânî birincilik ödülü (2010), Hilye-i Şerif ikincilik ödülü (İstanbul, 2010), Albaraka Bankası (İstanbul, 2012) ve Ekmelettin İhsanoğlu yarışmalarında sülüs dalında ödül (İstanbul, 2013) almıştır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ
وَلَا نَوْمٌ لَهَا فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا
الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ
بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

Üçüncülük Ödülü

Erol Balcı

1973 yılında Rize’de doğdu. Körfez Meslek Lisesi’nden mezun oldu. 2004 yılında İl Kültür Müdürlüğü’nün hat kursuna katılıp rık’a yazısını Dr. Uğur İNAN’dan meşk ederek hüsn-i hat ile tanışan Balcı, 2005 yılında Kocaeli Bilim Kültür Sanat Derneği bünyesinde Yrd. Doç. Mehmet MEMİŞ’ten sülüs, nesih yazı meşk etmeye başladı. 2008 yılından itibaren GES-MEK, 2010’dan itibaren de KO-MEK ve Kocaeli Bilim Kültür Sanat Derneği’nde hüsn-i hat dersleri vermektedir. Birçok sergiye katılan sanatçı, Kültür ve Turizm Bakanlığı 15. Süsleme Sanatları Yarışması’nda sergileme, Albaraka Türk 3. Uluslararası Hat Yarışması’nda sülüs-nesih dalında ve IRCICA 9. Milletlerarası Hat Yarışması’nda sülüs dalında teşvik ödülü almıştır. Kuruçeşme Merkez Camii’nde kubbe ve Çayırova Merkez Camii’nde mihrap yazıları bulunan Balcı, evli ve üç çocuk babasıdır.

Ayet-i Kerime, Bakara Suresi 285-286, Sülüs ve Nesih Terkip, 35 x 50 cm

Sergileme Ödülü

Hakan Arslan

1985'te Hüyükü-K.Afşin-K.Maraş'ta doğdu. Afşin İmam Hatip Lisesi'nde okuduktan sonra, 2003'te İstanbul'da yaklaşık üç yıl sarf-nahiv eğitimi alan Arslan, 2007'de Anadolu Üniversitesi'nde İlahiyat Önlisans eğitimine, 2008'de Diyanet İşleri Başkanlığı'nda İmam-Hatip olarak göreve başladı. 2011'de Sakarya İlahiyat Fakültesi'nden mezun olan Arslan, 2012'de Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi'nde hat sanatı alanında yüksek lisans eğitimine başladı.

2009 Ocak ayında Süleymaniye Kütüphanesi'nde Hattat Davut Bektaş ile tanıştıktan sonra, üç yıl boyunca K.Maraş'tan e-mail aracılığıyla (mektuplaşma usulü) Bektaş'ın sülüs-nesih derslerine devam etti. 2012'de İstanbul'a tayin olmasıyla birlikte hocasından bizzat istifade etmeye başladı. Hâlen Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi'nde Hattat Davut Bektaş'tan sülüs-nesih dersi almaktadır.

Tezhip

“Altınlamak”, “altınla süslemek” anlamına gelen tezhip (tezhîb); altın ve su bazlı boyalarla din, edebiyat ve bilimle ilgili el yazmalarını, hat levha ve albümlerini, hilye-i şerifeleri, ferman, tuğra ve cilt kapaklarını süsleme sanatıdır.

En önde gelen işlevi yazı süslemesi olan ve yazının giysisi olarak kabul edilen tezhip sanatında, süsleme öğeleri olarak stilize edilmiş hayvan, bitki ve bulut motifleri kullanılmış; değişen beğeni ve ekollere rağmen altın ve lacivert uyumu her dönemde ortak nokta olmuştur. Tezhip yapan sanatçılara erkekse “müzehhip”, kadınsa “müzehhibe” denir.

Türklerde tezhip sanatı Uygur Türkleri’ne kadar uzanır. Orta Asya’da Karahoça’da yapılan Turfan kazılarında bulunmuş, Maniheist Uygur Rahipleri minyatürlerindeki basit bitkisel motifler daha sonraki dönemlerde karşımıza çıkan bitki kökenli “hatâyî”lerin en basit örnekleridir.

Bugün elimizdeki en erken örnekler; 12. ve 13. yüzyıl Selçuklu el yazmalarında görülür. Bu dönem motif ve desenleri sade ve basittir. “Hatâyî” ve “rûmî” motiflerinin büyük bir ustalıkla kullanıldığı Osmanlı erken döneminde ve 15. yüzyılda tezhipte büyük bir gelişme başlar. Bunda sanata ve sanatçıya değer veren Fatih Sultan Mehmed’in önemli bir rolü vardır. Dönemin ana renkleri altın, lacivert ve mavidir. Bu renklere ek olarak beyaz, siyah, yeşil ve kırmızı renkler de uyum içinde kullanılmıştır. 15. yüzyılın en önemli müzehhibi Saray nakkaşı Baba Nakkaş’tır.

16. yüzyıl başlarında II. Bayezid döneminde, motif ve desenlerdeki uyum, Kanuni Sultan Süleyman dönemine hazırlık niteliğini taşır. Ana renkler altın ve laciverttir. Rûmî ve hatâyî motifleri daha çok incelmış ve çeşitlenmiş; bulut motifleri kullanılmaya başlanmıştır. Dönemin en önemli tezhip sanatçısı Hasan bin Abdullah’tır.

Kanuni döneminde diğer sanat kollarında olduğu gibi, tezhip sanatında da altın dönem başlar. Klasik motiflerin büyük bir ustalıkla kullanılmasının yanı sıra, dönemin usta müzehhibi Karamemi ile lâle gül, karanfil, sümbül, servi ağacı ve bahar dalı gibi bahçe çiçek ve bitkilerinin ilk kez tezhip sanatında kullanıldığı bu döneme tezhipte “Klasik dönem” adı verilir. Kanuni döneminin diğer bir önemli üslubu da Şah Kulu tarafından tanıtılan “Saz yolu” üslubudur.

17. yüzyılın ikinci yarısı ile tezhipte Batı etkisi görülür. Çiçek buketleri ile natüralist bir üslubun başladığı ve 18. yüzyıl sonlarına kadar süren dönemin en ünlü tezhip sanatçısı, çiçek ressamı ve lake ustası Ali Üsküdarî ile çiçek ressamı Abdullah Buhari’dir. Mekke ve Medine tasvirleri de tezhipte bu dönemlerde kullanılmaya başlanmıştır.

18. yüzyıl sonlarına doğru başlayan ve 19. yüzyıl sonlarına kadar süren, çiçek sepetlerinin, uzun palmet ve kurdelelerinin kullanıldığı tarza tezhipte “Türk Rokokosu” adı verilir. Dönemin en ünlü tezhip ustası Hezagradlı Seyyid Ahmet Ataullah’tır.

20. yüzyıl tezhip sanatı, bir iki istisna dışında daha çok levha tezhipçiliği şeklinde gelişmiş, birçok kıt’a, hilye ve celî yazı ile yazılan levhalar tezhiplenmiştir. Yazıların etrafına klasik tezhipten çok halkâr tarzı uygulanmıştır. 20. yüzyılın en önemli tezhip ustaları Rikkat Kunt (1903-1986) ve Muhsin Demironat (1907-1983)’tır.

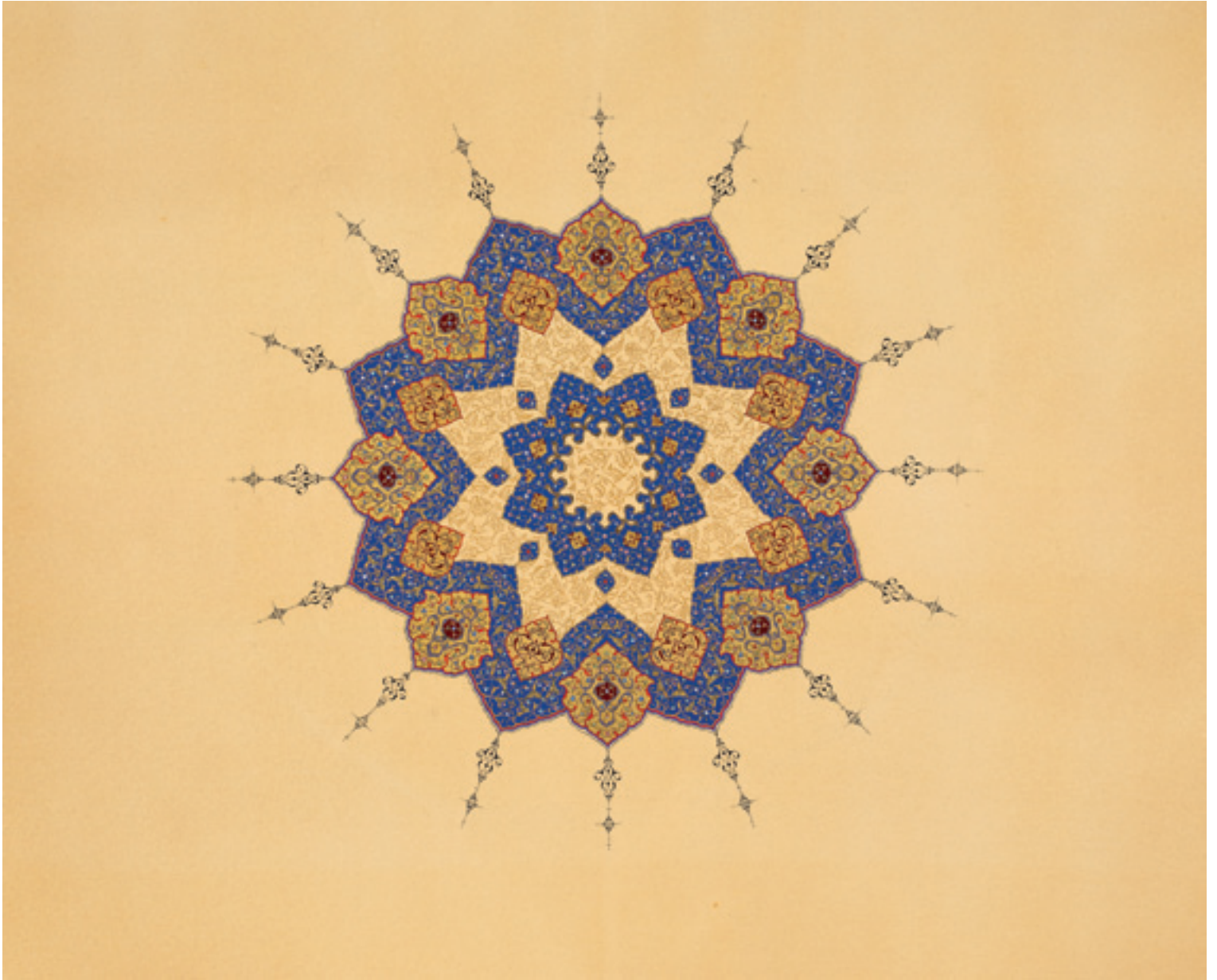
Günümüzde tezhip sanatı klasik tarzda ve serbest tasarım olarak icra edilmektedir. Klasik izler taşıyan çalışmaların yanı sıra farklı arayışlar, tezhip sanatında yeni tasarımlar ve yorumlar yapılmasına neden olmuştur.

Prof. Dr. Faruk Taşkale

Birincilik Ödülü

Meltem Cantürk

1984'te İstanbul'da doğdu. İmam-hatip lisesinden mezun oldu. İlahiyat fakültesinde okumaktadır. 2002 yılında Dilek Yerlikaya ile tezhip ve minyatür eğitimine başlayan Cantürk, 2005 yılında İsmek İhtisas Bölümü'nde Münevver Üçer'den ders aldı. Hâlen Kaya ve Münevver Üçer atölyesinde tezhip ve karakalem çalışmalarını sürdürmektedir. İsmek kurslarında tezhip dersleri veren sanatçı, Fatih'te bulunan M&M Cantürk Sanat Atölyesi'nde özgün çalışmalara imza atmaktadır. Kişisel ve karma birçok sergiye katılmıştır.

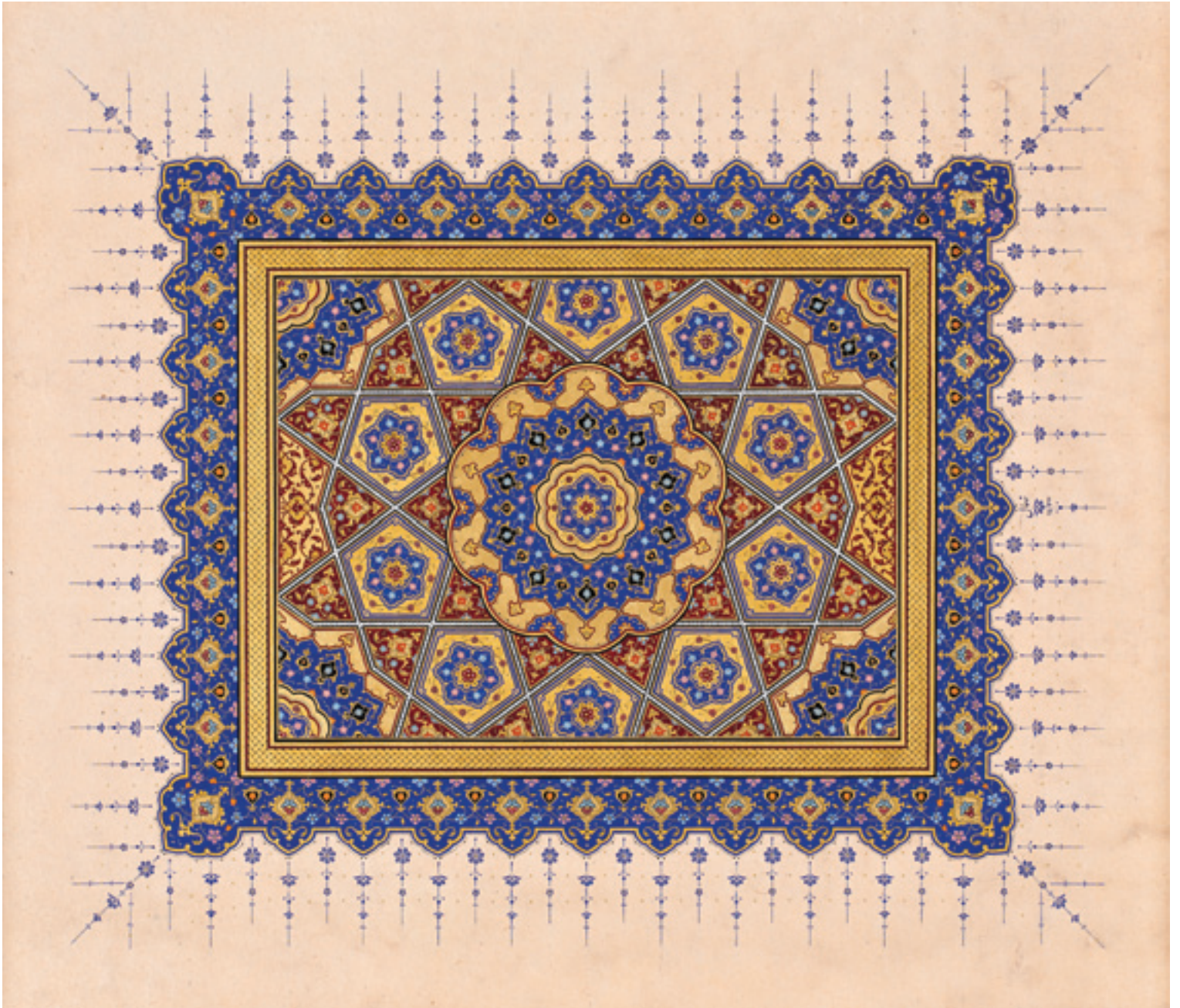
16.YY. Daire Klasik Tezhip, 35 x 35 cm

İkincilik Ödülü

Nihal Tezcan

1982 yılında İstanbul'da doğdu. 2006-2008 yılları arasında Altunziade Kültür Merkezi'nde Saime Rikkat Çelebi'nin tezhîp derslerine katılan Tezcan, 2008-2011 yılları arasında Klasik Türk Sanatları Vakfı'nda Arda Çakmak'tan tezhîp eğitimi aldı.

2012-2013 İSMEK Bağlarbaşı İhtisas Bölümü'nde Berrin Çakin Güç'ün minyatür derslerine katılan sanatçı, 2013 yılında MSÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü GTS Tezhîp Bölümü'nde başladığı yüksek lisans eğitimine devam etmektedir. Karma sergilere katılan Tezcan, Uluslararası el-Bürde Tezhîp Yarışması'nda zahriye tezhîbiyle ikincilik ödülüne layık görüldü (Birleşik Arap Emirlikleri, 2012).

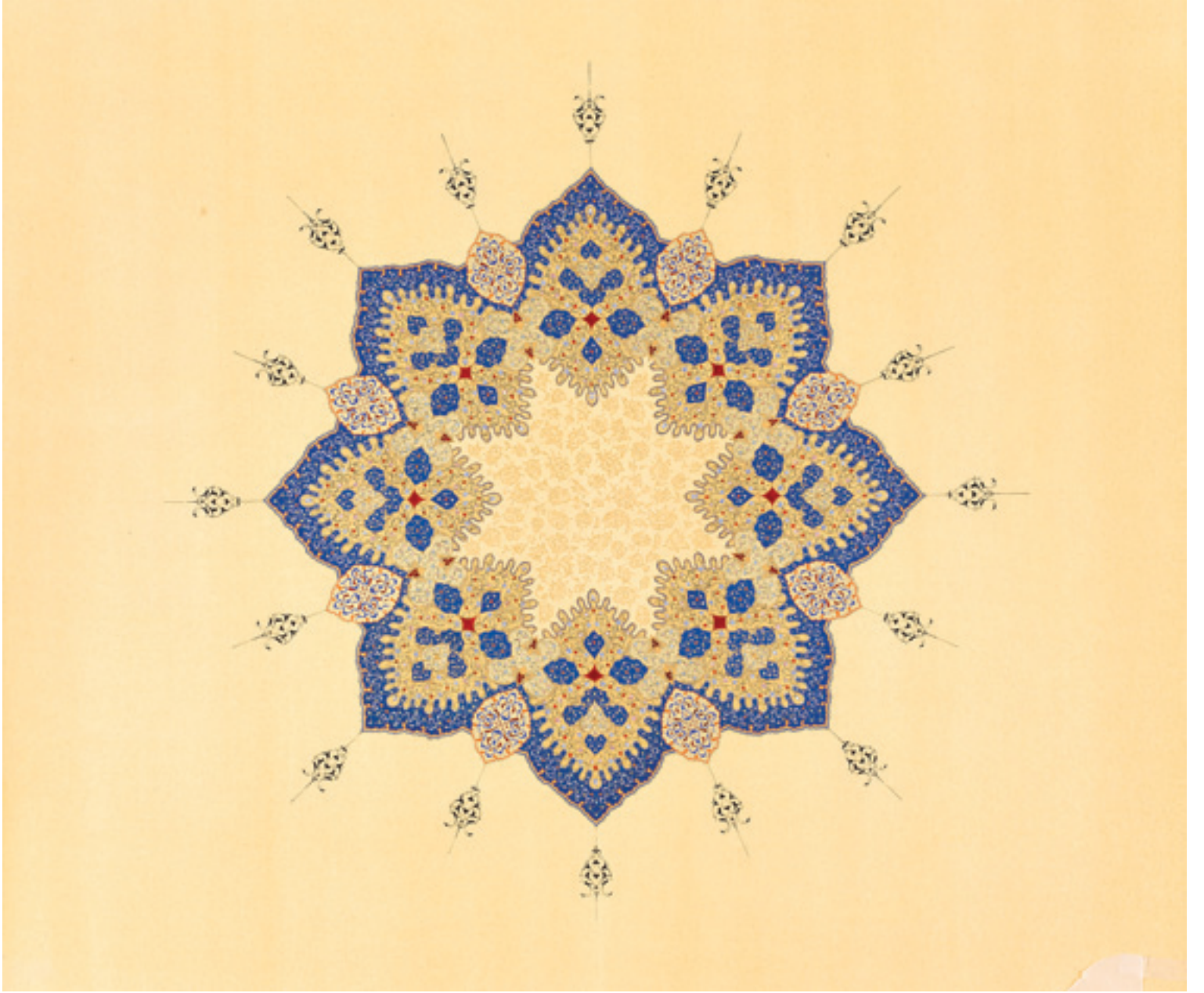

Zahriye Sayfası, 25 x 35 cm

Üçüncülük Ödülü

Meral Cantürk

1981'de İstanbul'da doğdu. İmam-hatip lisesinden mezun oldu. Eğitimini sosyoloji bölümünde sürdürmektedir. 2002 yılında Dilek Yerlikaya ile tezhip ve minyatür eğitimine başlayan Cantürk, 2005 yılında İSMEK İhtisas Bölümü'nde Münevver Üçer'den ders aldı. Hâlen Kaya ve Münevver Üçer Atölyesi'nde tezhip ve karakalem çalışmalarına devam etmektedir. İsmek kurslarında tezhip dersleri veren sanatçı, Fatih'te bulunan M&M Cantürk Sanat Atölyesi'nde çalışmaktadır. Birçok kişisel ve karma sergiye iştirak etmiştir.

16.YY Dönemi Yuvarlak Klasik Tezhip, 35 x 35 cm

Sergileme Ödülü

Kadriye Bayraktar

1977’te İstanbul doğdu. İlkokulu Poyraz Köy İlköğretim Okulu’nda okuduktan sonra Açık Öğretim Lisesi’nden mezun oldu.

Tezhip sanatına 2007-2008’de Üsküdar Türk İslam Sanatları Temel Kurs Merkezi’nde Harun Yılmaz’dan eğitim alarak başlayan Bayraktar, 2008-2013 yılları arasında Hakan Dağlı ile eğitimine devam etti. Hakan Dağlı’dan “Temel Sanat Eğitimi” dersi alan Bayraktar, çeşitli yarışma, sergi, projelere katıldı.

16.YY Dönemi Klasik Tezhip, 35 x 50 cm

Minyatür

Minyatür kelimesinin anlamı, Ortaçağ Avrupası'ndaki el yazmalarının bölüm başlarındaki metnin ilk harfinin etrafına minium yani kızıl-turuncu renkteki sülyen-kırmızı kurşun tozu ile yapılan miniatura adındaki tezhipten gelmektedir. Kelime zamanla minor kelimesinin etkisiyle küçük resim anlamı kazanmıştır.

Minyatür, yazma eserdeki metni anlatmak amacıyla yapılan resimlerdir ve okuyucunun metin üzerinde yoğunlaştığı dikkatini görsel anlatım diliyle zenginleştirerek metindeki hikayeyi cazip hale getirir.

Türk minyatür sanatının bilinen en eski örnekleri, 8-11.yy arasında, bugün Doğu Türkistan'da yaşamış olan Uygur Türklerine aittir. 763 tarihinde Uygurların Mani dinini resmi din olarak kabul etmeleri, bu dine inanan rahiplerin dinlerini yaymak amacıyla çok sayıda resimli yazma eser üretmesine neden olmuştur. Mani öğretilerinin yer aldığı bu yazma eserleri resmetme geleneğinin temel sebeplerinden biri ise, Maniheizm'in kurucusu Mani'nin (öl.276) ressam olması ve yaşadığı dönemde kendi öğretilerini resmetmesidir.

Maniheizm ile İç Asya'daki resim üslubu şekillenirken, 7.yy'dan itibaren Arap yarımadasında İslâm dininin kabulü ile Abbasi halifelerinin hamiliğinde Bağdat yakınlarındaki Samerra kentinde güçlü bir resim okulu doğduğu ve buraya Uygur sanatkârlarının gelerek resim geleneklerini de getirdiği bilinir.

İki farklı coğrafyada çeşitli kültürlerden beslenerek gelişen minyatür sanatı; 11. yy'da Selçuklu Türklerinin Mezopotamya'dan Suriye ve Anadolu'ya yayılması ile Anadolu topraklarında kendine has bir üslûp oluşturur. Daha sonra Osmanlı Devleti himayesindeki Türk minyatür sanatı, 20.yüzyılın başlarına kadar kitap sanatlarında varlığını sürdürmeye devam edecektir.

Günümüz minyatür örnekleri artık kitap sanatlarındaki fonksiyonundan ayrılmış ve tablo niteliği kazanmıştır. Konumu değişse de, yaklaşık 1250 yıldır anlatım ve uygulama tekniğiyle geleneğine bağlı çağdaş yorumlarla varlığını sürdürmektedir.

Yrd. Doç. Dr. Şehnaz Biçer Özcan

Birincilik Ödülü

Figen Çelebioğlu

1955 yılı İstanbul doğdu. İlk, orta ve yükseköğrenimini Ankara'da tamamladıktan sonra ODTÜ Kimya Bölümü'nden mezun olan Figen Çelebioğlu, 2011 yılında emekli olana kadar çeşitli Anadolu liselerinde kimya öğretmeni olarak çalıştı. Minyatür sanatına Taner Alakuş Minyatür ve Pendik Neyzen Tefvik Sanat atölyelerinde devam etmektedir. Evli ve iki çocuk annesidir.

Çeşitli karma sergilere katılan sanatçının eserleri, 16. ve 17. Devlet Türk Süsleme Sanatları Yarışması'nda sergilenmeye değer bulunmuştur.

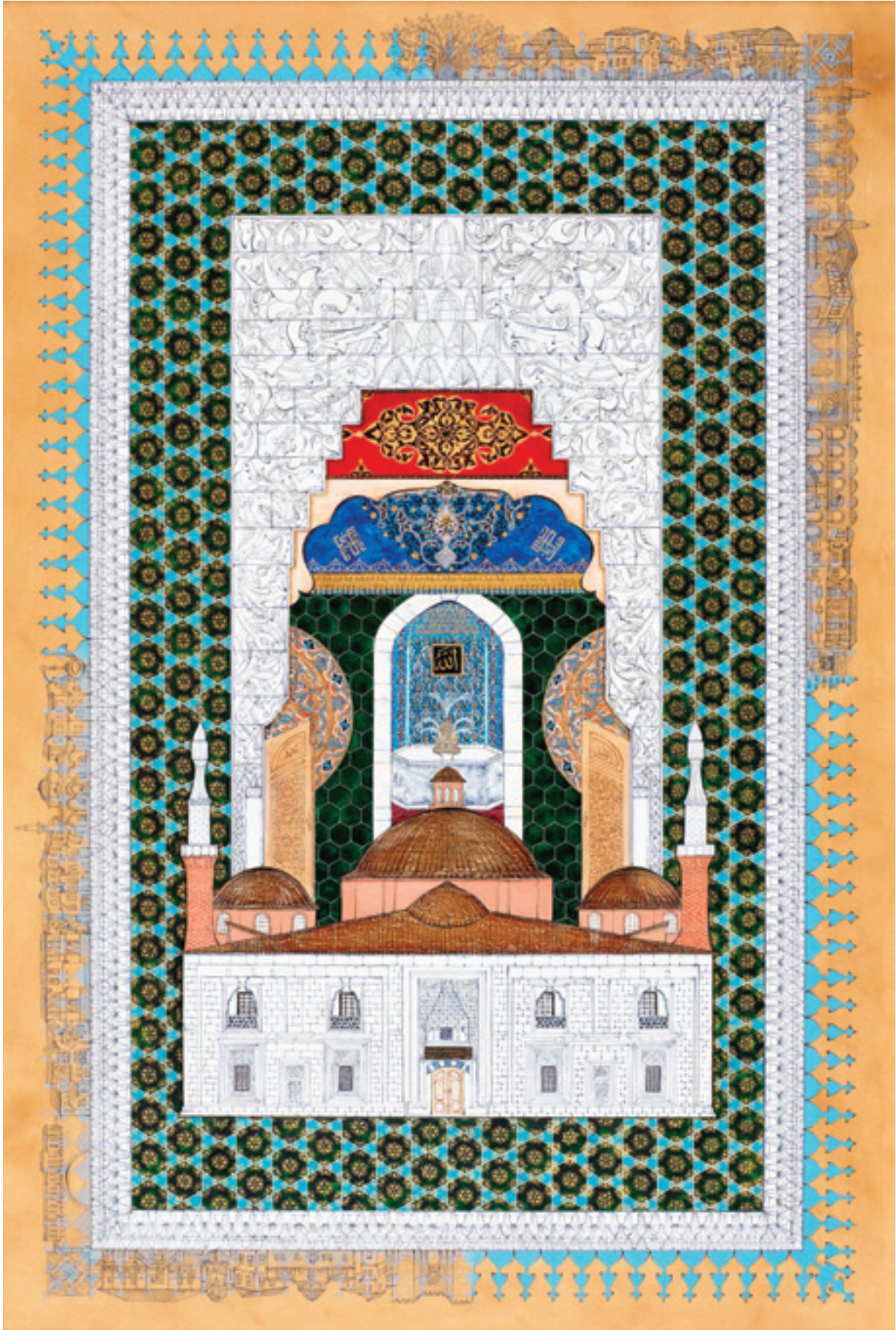

Hz. Nuh (A.S.) ve Nuh Tufanı, 35 x 50 cm

İkincilik Ödülü

Leyla Varol

1969 yılında Ankara'da doğdu. Türk Süsleme Sanatları öncesinde yağlı boya çalışmaları yapan sanatçı, 1999 yılında Ömer Faruk Atabek'in öğrencisi Derya Önder Kaldırım ile tezhip derslerine başladı. Hocasından aldığı icazet ile dört yıl tezhip başlangıç dersi verdi. 2003 yılında Meral Özcan'dan ebru dersleri aldı. Ebru eğitimini tamamlayarak bu dalda özel ders verdi. 2004 yılında Nurhan Yılmaz'dan çini dersleri aldı. 2010 yılından beri Türk İslam Sanatları İhtisas Merkezi'nde Berrin Çakin Güç ile minyatür derslerine devam etmekte olan Varol, hâlen proje grubunda minyatür çalışmaları yapmaktadır. Birçok karma ve uluslararası sergi ve projeye katılan sanatçının eserleri Devlet Türk Süsleme Sanatları Yarışması'nda 2005'te ebru dalında, 2011'de minyatür dalında sergilenmeye layık görülmüştür.

Çelebi Mehmed'in Ayinesi - Yeşil Cami, 33 x 50 cm, Hat: Aydın Ergün

Üçüncülük Ödülü

Serap Derinkök

1967 yılında doğdu. 1990'da ODTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama. Bölümü'nden mezun oldu. 2000 yılından itibaren mesleki kariyerini bırakarak çeşitli kurumlarda sanat eğitimlerine devam eden Derinkök, 2006 yılında TBMM Milli Saraylar Daire Başkanlığında, Taner Alakuş'tan minyatür dersleri almaya başladı.

Çalışmaları, çeşitli kişi ve kurumların koleksiyonlarında bulunan sanatçı, birçok sergi ve kitap projesinde yer aldı. Hâlen Taner Alakuş Minyatür Atölyesi'nde çalışmalarına devam etmektedir.

Yeniçeriler, 35 x 50 cm

Sergileme Ödülü

Başak Kademoğlu

1978’de İstanbul’da doğdu. 2004’de Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakóltesi Resim Bölümü’nden mezun olan ve Prof. Dr. Hüsamettin Koçan ve Yrd. Doç. Kemal Gürbüz atölyelerinde çalışan Kademođlu, 2005’te Taner Alakuş’tan minyatür dersleri almaya başladı. Birçok karma sergiye iştirak ederek kitap projesinde yer alan sanatçı, 2013’te Geleneksel Sanatlar Derneği tarafından “Geleceğin Ustaları” dördüncülük ödölüne layık görüldü.

Seyyah Tüccar, 35 x 50 cm

Ebru

Muhtelif katkılarla kıvam kazandırılabilen su üzerine, ayarları yapılmış boyaların serpilerek kâğıda geçirilmesi şeklinde tatbik edilen ebru, bir kâğıt bezeme tekniğidir. Üzerinde tarih yazılı ebrulu kâğıtlar veya tarihli kitaplardaki ebrulu sayfalardan hareketle bildiğimiz en erken ebru örnekleri on beşinci asırdandır. Kitre, at kılı, gül dalı, toprak boyalar ve sığır ödü gibi malzemeleri kimin düşünüp bir araya getirdiği bir muammadır. Üzerinde uygulanan vasat ve malzeme ayarlarının farklılığı gibi birçok değişkene bağlı olduğundan bir daha aynen tekrarı mümkün olmayan ebru, bu yönüyle de hayrete şayandır. Bugüne kadar tarihî kaynaklarda *Tertib-i Risâle-i Ebrî* dışında mufassal bir izahat bulmak mümkün olmamıştır. Haklarında çok az bilgimiz olan Hatib Mehmed Efendi, Şebek gibi birkaç ebru ustasını saymazsak 20. asırdan önceki sanatkârlarımız hakkında kâfi derecede malumat sahibi de değiliz.

Ebru sanatı, İstanbul'da tam yok olmaya yüz tutmuşken Özbek Şeyhi Edhem Efendi ve onun sanatkâr talebesi Necmeddin Okyay eliyle âdeta Hatib'in küllerinden yeniden doğmuştur. Necmeddin Okyay bir Türk tavrı arayışı içinde olmuş ve eski ebru örneklerini, kütüphanelerdeki yazma kitaplar vasıtasıyla inceleyerek, kadim ebrunun unutulmuş karakterini yeniden tesis etmeye muvaffak olmuştur. Necmeddin Okyay'ın en önemli vasıflarından biri ebruyu müstakil bir sanat haline getiren çalışmaları başlatmasıdır. Türk-İslam kitap sanatlarının ana umdelerini ve bilhassa hüsn-i hattın adab, meşk, imza ve icazet kaidelerini ebruya tatbiki belki de bu sanatın sonraki yıllara sağlam, hassas, gelenekli ulaşmasının ve diğer sanatlarımız arasında mümtaz yerinin teminatı olmuştur. Çiçekli ebrunun keşfi de bu meyanda zikredilmelidir.

Necmeddin Hoca'nın talebesi ve yeğeni Mustafa Düzgünman Türk ebrusunun bu yeniden doğuş macerasının en önemli kahramanlarından biridir. Onunla Türk ebrusu bir mektep veya ekol oluşturmuş, gelenekli Türk ebrusunun Osmanlı'ya ulaşan yegâne silsilesinin değerleri, yeni kuşaklara yetiştirdiği ustalarla aktarılmıştır. Bugün ebru sanatının yayılması ve yeni kabiliyetlerin yetişmesi, Mustafa Düzgünman'ın el verdiği mümtaz sanatkârların hocalarından aldıklarını gelecek kuşaklara nakletmesiyle başarılmıştır.

Bugün ısrarla bir geleneği takip eden ve yolun erkanına riayetle ebru yapmaya çalışanların yanında modern eserlere imza atanlar da mevcuttur. Bizim sanatlarımızda gelenek ve kaideler hoca tarafından meraklılarına aktarılır ve gönüllüler eliyle nesilden nesile ulaştırılır. Geleceğin ustaları ebrumuzun kadim hususiyetlerini kavrayıp gayret, dikkat ve rikkatle çalışarak kendi tavrı ve üslupları noktasında muvaffak olabilirler. Köklerimizi ve sanat zevkimizi temsil salahiyeti, eski eserlerin de gün yüzüne çıkarılıp tetkik edilmesiyle kazanılabilir.

Doç. Dr. Sacit Açıkgözoğlu

Birincilik Ödülü

Şebnem Hoşhaber

Kadıköy Kız Meslek Lisesi El Sanatları ve Anadolu Üniversitesi Turizm ve Otelcilik bölümlerinden mezun olan Hoşhaber, 2001-2003 yıllarında Ressam Mahinur Akkuş Atölyesi'nde temel sanat ve yağlı boya eğitimi, 2007-2009 yıllarında İSMEK'te Berrin Çakin Güç'ten minyatür, Fatih Belediyesi'nde Dilek Yerlikaya'dan tezhip, Milli Saraylar Daire Başkanlığında Hikmet Barutçugil'den ebru dersleri aldı.

2010-2012 İSMEK İhtisas Bölümü'nde Dilek Yerlikaya'yla minyatür proje çalışmalarına devam eden sanatçı, aynı yıllarda Klasik Türk Sanatları Vakfı'nda Hülya Kormaz'dan bilimsel bitki illüstrasyonu, Ahmet Mahmut Peşтели'den ebru eğitimi aldı.

16. Devlet Türk Süsleme Sanatları Yarışması'nda minyatür çalışması sergilenmeye değer bulunun sanatçı, çeşitli sergilere katıldı; 2013 yılında Kültür Bakanlığı tarafından "Somut olmayan kültürel miras taşıyıcısı" tanıtma kartını almaya hak kazandı.

Battal, 35 x 50 cm

İkincilik Ödülü

Gülten Kosova Biltekin

1985'te İstanbul'da doğdu. Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü'nden mezun olan sanatçı, çocukluğundan beri ilgi duyduğu ebru sanatıyla 2009'da İSMEK kurslarında tanıştı. 2010 yılının şubat ayında ebru sanatçı Firdevs Çalkanoğlu'ndan ders almaya başlayan Biltekin, 2012'de Taksim Metrosu Sergi Salonu'nda atölye çalışmaları kapsamında düzenlenen Cennetin Çiçekleri Ebru Sergisi'nde yer aldı. Hâlen Firdevs Çalkanoğlu Ebru Atölyesi'nde çalışmalarına devam etmektedir.

Menekşe Hatip, 35 x 50 cm

Üçüncülük Ödülü

Dilek Çelik

Aslen Erzurumlu olup 1982 yılında Sarıkamış'ta dünyaya gelen Çelik; ilkokul, ortaokul ve liseyi Eskişehir'de tamamlayıp Kayseri Erciyes Üniversitesi'nden Bilgisayar Mühendisi olarak mezun oldu. Hâlen Ankara'da İçişleri Bakanlığında görev yapmaktadır.

Ebru sanatıyla tanışıklığı, Eskişehir Kurşunlu Külliyesi'nde gerçekleşen sanatçı, Bahtiyar Hıra'nın talebesi olarak başladığı ebru sanatına, Tuba Balcıoğlu'nun atölyesinde devam etmektedir.

Beşli Buket Lale, 35 x 50 cm

Sergileme Ödülü

Meryem Uçar

1990 yılında doğdu. İlk, orta ve lise tahsilinin ardından İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü'nden mezun oldu.

2011 yılında Uygulamalı Türk İslam Sanatları Kütüphanesi'nde Uğur Taşatan ile ebru öğrenimine başlayan Uçar, buradaki eğitimine devam ederken, 2013 yılı itibariyle Küçükçekmece Belediyesi Geleneksel Sanatlar Akademisi'nde Alparslan Babaoğlu danışmanlığında Uğur Taşatan gözetiminde derslere başladı.

2012 yılından beri Uygulamalı Türk İslam Sanatları Kütüphanesi'nde Şehnaz Özcan'dan ve Zeynep Özkaraca'dan tezhip dersleri almaktadır.

17. Devlet Türk Süsleme Sanatları Ebru Yarışması'nda eseri sergilenmeye değer bulundu.

Çarkifelek Hatibi, 35 × 50 cm

Cilt

Bir kitap veya mecmuanın yapraklarını dağılmadan ve sırası bozulmadan bir arada tutabilmek için yapılan koruyucu kapağa cilt denilmekte ve Arapça “deri” anlamına gelen bu ismin, genellikle ciltlerin bu işe en uygun malzeme olan deriden yapılmaları sebebiyle verildiği bilinmektedir.

Bir cilt kapağı, gerek Türk ciltlerinde, gerekse diğer İslam ciltlerinde bölümleri itibariyle bir farklılık göstermez. Fark, ciltin iskeletinde değil, bunların uygulanması ve tezyinatındaki anlayıştan doğmaktadır. Her cilt ön ve arka kapaklar, mikleb, sırt, sertâb ve iç kapaklardan müteşekkildir.

Ciltçilik, tomar (rulo) şeklinde olan kitapların yerini Romalılar devrinde yaprakları dikdörtgen biçiminde kesilmiş kodeksin almasıyla ortaya çıkmıştır. Ele geçmiş en eski cilt kapakları 4. yüzyıla ait olup papirüs üzerine meşin kaplanarak yapılmıştır. Türkler, kâğıt yapmayı Çinlilerden öğrendikleri halde cilt yapmayı Çinlilerden önce başarmışlardır.

Bugünkü manada deriyle kaplı kitap ciltini ilk defa Uygurlar yapmıştır. Bir Uygur şehri olan Karahoço’da Mani yazmaları arasında, 20. yüzyılın başlarında Alfred Von le Coq tarafından bulunan iki yazma bu görüşü doğrulamaktadır. Daha sonraki bir örnek de, gene Karahoço’da P. K. Koslov tarafından bulunmuş ve S. F. Oldenburg tarafından araştırması yapılarak 13. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

9. yüzyılda Halife Mu’tasım Billâh’ın teşvik ve himayesinde Sâmarra’ya yerleştirilen Uygur Türkleri, burada yaptıkları ciltlerle bu sanatı geliştirdiler ve İslam dünyasına yaydılar. İslam ciltindeki bu gelişme, 12. yüzyıla kadar, Fâtımiler, Gazneliler ve Büyük Selçuklular’la devam etmiştir. 11. yüzyıl sonlarından itibaren Anadolu’ya hâkim olan Selçuklular, burada 12. ve 13. yüzyıllarda çok güzel ciltler meydana getirip Türk-İslam cilt sanatı içerisinde önemli bir yere sahip olmuşlardır. Anadolu Selçuklu cilt sanatı ile Osmanlı cilt sanatı arasında köprü vazifesi gören Karamanoğlu Cilti’nin 14. ve 15. yüzyıllardaki gelişim çizgisi de, Türk cilt sanatınıninkiyle benzerdir. 15. yüzyılda Memluklu ciltçiliği ile Osmanlı ciltçiliği arasında büyük bir paralellik görölmektedir. 16. yüzyıldan itibaren klasik Osmanlı ciltçiliği, Türk ve İslam cilt sanatının en büyük temsilcisi olmuş ve bu durum 20. yüzyıla kadar sürmüştür.

Prof. Dr. Ahmet Saim Arıtan

Birincilik Ödülü

Mustafa Köksal

1977 yılında Trabzon'da doğdu. İlk, orta ve yüksek öğrenimini Trabzon'da tamamladı. 2002 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği'nden mezun olan Köksal, aynı yıl Milli Eğitim Bakanlığı kadrosuna atanarak öğretmenlik hayatına başladı. Hâlen Milli Eğitim Bakanlığı'nda öğretmen olarak görev yapmaktadır. Evli ve bir çocuk babasıdır.

İsmek Küçükayasofya 'da İslam Seçen ile cilt dersleri almıştır.

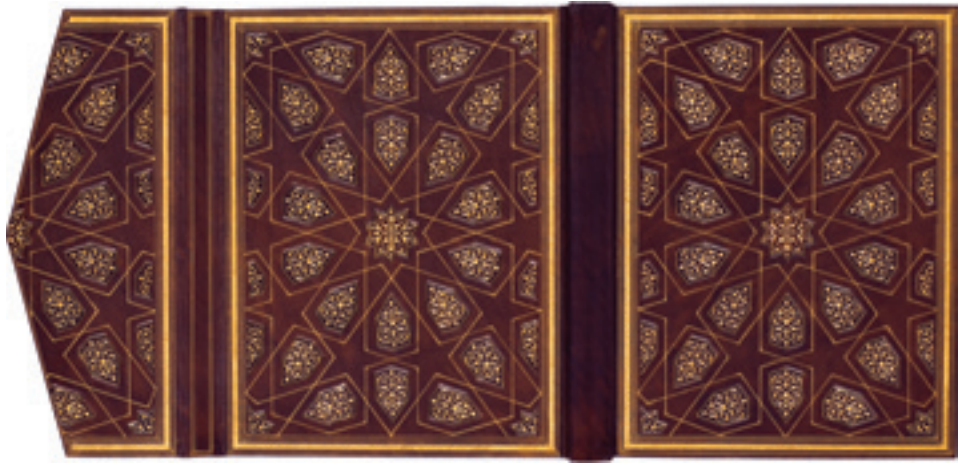
Şemse Cilt, 21 x 31 cm

İkincilik Ödülü

Osman Ömer Doruk

2007'de Yrd. Doç. Habib İşmen ve İslam Seçen nezaretinde cilt sanatı eğitimi almaya başlayan Doruk, 2010'da Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü, Hat ana sanat ve cilt yardımcı sanat dalından mezun oldu.

Yurt içi ve yurt dışında çeşitli sergilere katılan, müze ve özel koleksiyonlarda da eserleri bulunan sanatçı, hâlen Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Geleneksel Türk Sanatları Bölümü cilt ana sanat dalında öğretim görevlisi olarak çalışmakta, aynı zamanda İstanbul Üsküdar'daki atölyesinde sanatını icra etmektedir.

Geometrik Formda (Üstten Ayırma), 29 x 23 cm

Üçüncülük Ödülü

Seçkin Demirtaş

1962'de İstanbul'da doğdu. Sultan Ahmet Lisesi'nden mezun oldu. İSMEK'te aldığı yağlı boya resim dersleri neticesinde on yılı aşkın süredir yağlı boya tablo çalışmakta olan Seçkin Demirtaş, 2010 yılında yine aynı kurumunun Küçükayasofya'da İslam Seçen tarafından verdiği cilt derslerine başladı. Çeşitli karma cilt sergilerinde eserleri yer alan sanatçı, hâlen İSMEK'te devam eden cilt derslerine katılmaktadır.

Şemse Cilt, 33 x 24 cm

Sergileme Ödülü

Muharrem Kalentzi

1970’te Yunanistan İskeçe’de dünyaya gelen Muharrem Kalentzi, lise eğitimini Yunanistan’da tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi İktisat Bölümü’nden mezun oldu, aynı üniversitenin Sanat Tarihi Bölümü’nde yüksek lisans yaptı. İSMEK’te klasik Türk cilt sanatı eğitimi alan ve 2012’de 1. Uluslararası Cilt Buluşması’nda eserlerine yer verilen sanatçı, klasik ciltçilikle ilgili sergilere katılmaktadır. Hâlen özel bir şirkette üst düzey yönetici olarak görev yapmaktadır.

Mülewen Cilt, 21 x 14 cm

Çini

Çini uygulamaların kökleri Mısır, Mezopotamya, Orta Asya gibi geniş bir coğrafyada, çok eski uygarlıklarda karşımıza çıkar. Türk sanatını tam anlamıyla ifade eden örnekler ise 13. yüzyılda Anadolu topraklarında inşa edilen mimari eserlerin çini ile kaplı geometrik ve stilize bitkisel desenli bezemelerinde görülür. Bu dönemin en çarpıcı tekniği “mozayik” uygulamalardır.

13. yüzyılda seramik formlar, İslam ve Anadolu’daki seramik geleneğinin izlerini taşır. Duvar bezemeleri ile kıyaslandığında sınırlı sayıda üretilmişlerdir. 14. yüzyıl Beylikler döneminde İznik başta olmak üzere Anadolu’nun birçok bölgesinde Milet tipi kırmızı hamurlu, sır altı tekniğinde seramiklerin üretildiğini biliyoruz. Belli bir kalıba bağlı olmayan, bitkisel, geometrik ve figürlü desenlerden oluşan Milet tipi seramikler, günlük ihtiyaca yönelik üretilen halk sanatı ürünleridir.

14. ve 15. yüzyıllarda, yapılarda yepyeni bir çini tekniği olan, kırmızı hamurlu renkli sır tekniği ile karşılaşırız. Bu tekniğin en önemli özelliği, renkli sırlarla boyanan alanların fırınlama esnasında birbirine akması için konturların önceden kazınması ve kimyevi bir maddeyle doldurulmasıdır. Aynı döneme tarihlenen, renkli sır tekniğiyle beraber sert ve kirlili beyaz hamurlarıyla karşımıza çıkan sır altı tekniğinde mavi-beyaz çinilerin ilk örnekleri ise Bursa ve Edirne yapılarında görülür.

15. yüzyılın sonu, 16. yüzyılın ilk yarısından itibaren seramikte, teknik ve estetik açıdan büyük bir değişim yaşanır. Kırmızı hamurlu seramikler yerini, porseleni hatırlatan kuvars oranı yüksek, cam frit ve az oranda kil içeren, sert beyaz hamurlu, ince beyaz astarlı, parlak ve şeffaf sırlı mükemmel örneklerle bırakmıştır. Sır altına titiz bir işçilik ve zerafetle uygulanan mavi-beyaz seramiklerin bezemelerinde kobalt mavisinin tonları ve turkuvaz renkler hâkimdir. Sarayın denetiminde nakkaşhanede hazırlanan desenlerin İznik atölyelerinde uygulandığı bilinmektedir.

16. yüzyılın ortalarından itibaren dünyanın ilgisini çeken çok renkli sır altı tekniği seramik ve çinilerde kullanılan zengin çeşitte motif ve renklerin, özellikle de mercan kırmızısının önemli bir rolü vardır. Bu dönemde Kanuni Sultan Süleyman’ın sanata olan sonsuz desteği, Mimar Sinan’ın yapılarında çiniyi yoğunlukla tercih etmesiyle çini üretimi büyük bir ivme kazanmıştır.

Ne yazık ki 17. yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı Devleti’nin yaşadığı siyasi ve ekonomik olumsuzluklar çini üretimini önemli ölçüde etkilemiş, yüzyılın sonunda İznik’te üretim tamamen durma noktasına gelmiştir. İznik ile eş zamanlı üretim yapmaya başladığı bilinen Kütahya aktif yerel üretimiyle 18. yüzyılda devreye girer. Bu üretim, günümüzde de başarıyla sürdürülmektedir. Diğer taraftan 1990’lı yıllardan başlamak üzere çeşitli kurum ve kuruluşlar, sanatçı ve ustalar önemli çaba ve girişimlerde bulunarak, İznik çiniciliğinin yaşatılması ve geliştirilmesine büyük katkılar sağlamışlardır.

Prof. Dr. Sitare Turan Bakır

Birincilik Ödülü

Hakan Farsak

1988'de Kayseri Yahyalı'da doğdu. Ortaöğretim ve lise eğitimini Talas ilçesinde tamamlayan Farsak, 2006 yılında Erciyes Üniversitesi Seramik ve Cam Tasarımı Bölümü'nü kazandı. Üniversite yıllarında birçok sergi, çalıştay, sempozyum, etkinlik ve projelere katılan Farsak, Pedagogik formasyon eğitimi alarak 2011 yılında mezun oldu. Venessa Seramik'te bir dönem seramik dekor, çini ve minyatür alanında çalışmalarına devam etti. 2012 yılında hâlen devam ettiği Süleyman Demirel Üniversitesi Geleneksel El Sanatları Bölümü'nde yüksek lisansa başladı.

Kibele Formu, Motifler Baba Nakkaş üslubunda işlenmiştir. Formun üst kısmında da şah- i benek ve pelengi motifi uygulanmıştır. 47 x 23 cm

İkincilik Ödülü

Yumiko Kubota

1971 Tokyo doğumlu Kubota, 1995'te Musasino Sanat Üniversitesi, Sahne Grafiği/Skenografi, Gösteri ve Moda Tasarım Ana Bilim Dalı'ndan mezun oldu. 2006-2007 yıllarında MSGSÜ Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatlar Bölümü Çini Ana Sanat Dalı'nda misafir öğrenci olarak bulunan Kubota, 2008-2010 yıllarında aynı üniversitenin Eski Çini Onarımları Programı'nda yüksek lisans yaptı.

Gece Kraliçesi Çiçekli Bakulu Pano, Sıralı tekniği, 60 x 40 cm

Üçüncülük Ödülü

Mümine Saniye Ateş

1985 yılında İstanbul'da doğdu. İlk ve orta öğretimini Anadolu'nun çeşitli şehirlerinde tamamladı. 2006'da İstanbul Üniversitesi Çini İşlemeciliği Bölümü'nü birincilik derecesiyle bitiren Ateş, 2010'da Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü Eski Çini Onarımları ana sanat dalını ikincilik derecesiyle tamamlayarak Sabancı Vakfı sanat ödülü aldı. Hâlen İSMEK Bağlarbaşı Türk-İslam Sanatları Merkezi ve 2013'te açtığı Mümine Ateş Çini Atölyesi'nde çini dersleri verip Mimar Sinan Üniversitesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü'nde yüksek lisans eğitimine devam etmektedir. Çeşitli karma sergilere katılmıştır.

Sıraltı Çini Pano, 51 x 57 cm

Sergileme Ödülü

Yonca Yay

1975'te İstanbul'da doğdu. 1996'da İstanbul Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü'nden mezun olan Yonca Yay, mesleki hayatını özel sektörde; 2007'de İSMEK Çini Branş Kursu'nda başladığı sanat eğitimini ise, Türk İslam Sanatları İhtisas Merkezi'nde sürdürmektedir. Çini sanatındaki akademik eğitimine 2012 yılında MSGSÜ, Geleneksel Türk Sanatları Bölümü Eski Çini Onarımları Ana Sanat Dalı'nda başladığı tez aşamasındaki yüksek lisansıyla devam etmekte olan sanatçı, 2009'dan beri çeşitli sergilere katılmaktadır.

Selsebil, Sıratlı Tekniği, 80 cm çapında

Kaati'

Kitap süsleme sanatları içinde önemli bir yeri olan Kaatı' da (kâğıt oymacılığı) Arapça'da 'kesme" anlamındadır ve sadece Türk kâğıt oymacılığına verilen addır. Tekniği, renk armonisi, diğer ülkelerde yapılanlardan çok farklıdır. Bir motif veya yazı örneğinin, ince bir kâğıt veya deriden oyulması suretiyle meydana getirilen kaatı', ince işçiliği ve detaylı yapısı ile tam bir sabır sanatıdır. Tezminatın klâsik dönemlerinde büyük ilgi görerek, hünerli ustalar tarafından ince bir sanat dalı haline getirilen kâğıt oymacılığı, XVI.yy. dan XIX.yy.a kadar geniş bir yelpaze içinde sevilerek icra edilmiştir.Kaatı sanatının ilk uygulamalarının çok eskilere, Tanrı ve ataları anmak için yapılan kurban sunma törenlerine dayandığı bilinmektedir. Çin ve Japonya'da varlığı bilinen bu sanatı, 6. ve 10.yy.lar arasında kitap kaplarında, 8. ve 9.yy.lar arasında da Uygur Türklerinin kitap kaplarında deri oyma olarak görmek mümkündür. İslam kitap kaplarında deri oyma olarak görülen süslemelerin, günümüze kadar gelen ilk örnekleri XIV.yy.da Türk Memlûklular döneminde yapılanlardır. XV.yy.da Anadolu Selçuklularının bir devamı olan Beylikler Dönemi'ndeki kitap kaplarının içlerinde nadir de olsa görülen oymalar, bu geleneğin eskiliğini göstermesi bakımından önemli birer belge niteliğindedir.

Kütüphanelerdeki mevcut örneklerden yola çıkarak bu sanatın İslam dünyasına Orta Asya kanalından geçerek geldiği müşahede edilmektedir. XIV. yüzyılda İslam deri kaplarında görülen deri oyma sanatı, XV. yüzyılın ikinci yarısında Timurlular ve Akkoyunlular dönemlerinde kâğıt oyma sanatı olarak değişiklikler gösterir. Tarihçi Gelibolulu Mustafa Ali; döneminin ünlü hattat, mücellit ve süsleme sanatçılarının yaşamları ve sanatları hakkında bilgiler verdiği 1586 tarihli 'Menakıb-ı Hünerveran' adlı eserinde, XV. yüzyılda Herat'ta (Afganistan) yaşayan ve Timurlu hükümdarı Hüseyin Baykara'nın himayesinde çalışan Abdullah Kaatı'nın, kâğıt oyma sanatının ilk ve en önemli temsilcisi olduğundan bahseder. Netice itibarıyla Abdullah'ın, kâğıt oyma (kaatı') olarak hazırladığı Hüseyin Baykara Divanı bunun en açık göstergesidir.

XV.yy da, yani kitap sanatlarının çok geliştiği devirlerde, bilhassa Fatih Sultan Mehmed'in özel kütüphanesi için Saray Nakışhanesi'nde yapılan ciltlerde, deri olarak fevkalade örneklerle karşımıza çıkan oymacılık sanatı, XV.yy sonları ve XVI.yy başlarında kâğıt oyma (kaatı') olarak devamlılığını sürdürmüştür.Yavuz Sultan Selim, Kanuni Sultan Süleyman ve II.Beyazid'in hükümdarlıkları sırasında büyük önem kazanan ve ilgi gören kaatı' ,değerli el yazmalarının süslenmesinde tezhipten sonra en yaygın şekilde kullanılan sanat dalı olmuştur. Kaatı'nın günümüze kadar ulaşmasında ve gelişmesinde saraya bağlı nakışhanelerdeki nakkaşların, çarşı ressamlarının, çeşitli hüner sahibi Mevlevi derviş ve dedelerinin de büyük rolü olmuştur. XVII.yy. kaatı' sanatının Avrupa'ya açıldığı tarihtir.Burada benimsenmiş ve silhouette (gölge resim) adı altında tanınmaya başlamıştır.

Sanat dünyasında büyük üslup değişimlerinin yaşandığı III. Ahmed ve I. Mahmud dönemlerinde kâğıt oyma sanatı, diğer sanat dallarında olduğu gibi batı zevkinin tesiri altında kalmış, Lale devri eserleri arasında manzara resimleri denilebilecek yeni bir tür olarak ortaya çıkmış, XVIII. yy da vazo içinde çiçek figürleri ve oyma yazı türündeki eserlerle canlılığını sürdürmeye devam etmiştir. XIX. yüzyıla ait Darphane, Maliye, Hazine-i Hassa nezaretlerine ait defterlerin etiketlerinde de çok güzel örneklerle izlenebilmektedir. XIX. yy dan itibaren ekonomik, sosyal ve askeri sebepler nedeniyle kaatı' yapımı gerilemeye başlamıştır. XIX. yüzyılın ikinci yarısı ve XX. yüzyılın başlarında dışı oyma tekniğiyle yapılan daha çok yazı-resim tarzındaki hat levhaları ile sınırlı kalmış, XIX. yüzyılın sonlarında İzmir'de yaşamış olan Osmanlı Musevi sanatkarlarınca klasik katı' tekniğinde yapılmış kâğıt oymalar da bu dalın ilginç örneklerini oluşturmuştur. XX.yy ın ikinci çeyreğinde unutulmuş bu sanat, 1920'li yıllardan itibaren Ord. Prof. Dr. A. Süheyl Ünver'in kişisel çalışmaları, yurtiçi ve yurtdışı kütüphanelerdeki araştırmalarıyla tekrar canlandırılmış, daha sonra bu araştırmalara kızı Gülbün Mesara da katkılarda bulunarak 1980 yılında "Türk İnce Oyma Sanatı" adı altında ilk oyma kitabı yayınlanmıştır.

Dürdane Ünver

Birincilik Ödülü

Münibe Alev Uzun

1962’de Gölçük’te doğdu. Ankara Gazi Üniversitesi Yönetim Bilimi Uluslararası İlişkiler Bölümü’nden 1983 yılında mezun oldu. Evli ve bir çocuk annesidir.

Ebru eğitimini, 2001-2002’de Hikmet Barutçugil’den, minyatür eğitimini Harika Yazıcı’dan alan Uzun, tezhib eğitimi için iki yıl Münevver Üçer Atölyesi’ne devam etti. Milli Saraylar Daire Başkanlığı, Geleneksel Türk Süsleme Sanatları Eğitim Merkezi Kaatı’ Atölyesi’nde Dürdane Ünver ve Müjgan Başköylü’den iki yıl eğitim aldı. 2009 yılında Klasik Türk Sanatları Vakfı bünyesinde Dürdane Ünver ve Müjgan Başköylü ile kaatı’ eğitimine devam etti.

2012’de Geleneksel Türk Sanatları Gaziantep Buluşması ve 2013’te Geleceğin Ustaları: Geleneksel Sanatlar yarışmalarında kaatı’ dalında birincilik kazanan sanatçı, 17. Devlet Türk Süsleme Sanatları Yarışması’nda dereceye girdi. 2002 yılından bu yana ebru ve kaatı’ çalışmalarıyla çeşitli karma sergilere katılmakta ve hâlen hocası Dürdane Ünver ile çalışmalarına devam etmektedir.

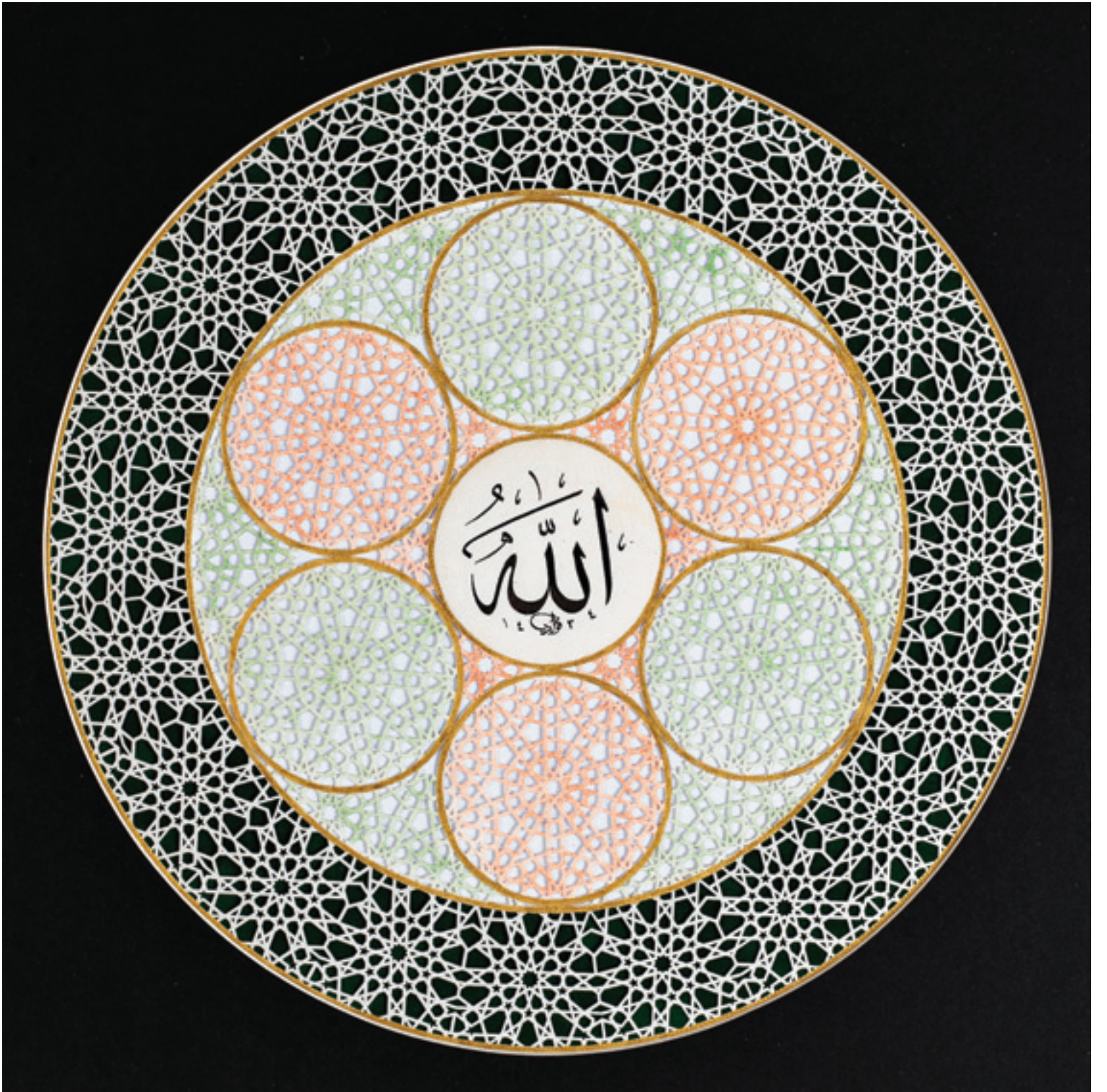
Kuğu Gölü, 23 x 36 cm

İkincilik Ödülü

Ela Akalın

İstanbul'da doğdu. Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi'ni bitiren Akalın, İstanbul Üniversitesi'nde Sosyoloji Bölümü'nde okumaktadır.

İstasyon Sanat Merkezi'nde Hülya Düzenli'den renk ve desen dersleri, 2002-2004 yılları arasında Caferağa Medresesi'nde Ayla Makas'tan ebru dersleri alan Akalın, Meral Aşan ile minyatür çalıştı. Milli Saraylar Daire Başkanlığı Türk Süsleme Sanatları Kaatı' Atölyesi'nde iki yıl eğitim aldıktan sonra Dürdane Ünver'den icazet aldı. Yurt içinde iki adet kişisel sergi açan ve karma sergilere katılan sanatçının birçok koleksiyonerde eserleri bulunmaktadır.

28.5 x 28.5 cm, Hat: Fuat Başar.

Üçüncülük Ödülü

Meliha Ayla Sayitoğlu

Beyazıd İl Halk Kütüphanesi'nde tezhip, SüleymaniyeKütüphanesi'nde ebru derslerine katılan Sayitoğlu, Emel Ogan Atölyesi'nde kaatı' eğitimine başladı. Dört yıldır Bağlarbaşı İhtisas Merkezi'nde kaatı' derslerine devam etmekte olan sanatçı, tezhip ve kaatı' dalında yurt içinde ve yurt dışında olmak üzere birçok karma sergiye iştirak etti.

Osmanlı Çiçekleri, 35 x 50 cm

Sergileme Ödülü

Melahat Kabail

1957'de Bursa'da doğdu. Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Bölümü'nden mezun olan Kabail, 2008-2009 yıllarında TBMM Milli Saraylar Geleneksel Türk Süsleme Sanatları Kaatı' Atölyesi'nde Dürdane Ünver ve Müjgan Başköylü'den kaatı' eğitimi aldı. Hâlen Bursa'da Kaatı' Sanatçısı Dilek Erim'den ders alarak eğitimine devam etmektedir.

Tavus Kuşu, 20 x 33 cm

Kalemişi

Bugün kalemişi adı altında anılan Osmanlı sivil ve dini mimarisinde farklı malzemeler üzerine ince kıllı kalem tabir edilen fırçalarla yapılan nakışlara kalemkari denir. Bu nakışları yapan kişilere kalemkar, tezyinatın tasarımını hazırlayan ve uygulayan kişilere nakkaş adı verilir.

Teknik açıdan çeşitli özellikler gösteren kalemişlerini uygulandıkları malzemeye göre şu başlıklar altında sıralayabiliriz:

- 1.Sıva üstü kalemişleri,
- 2.Ahşap üstü kalemişleri,
- 3.Taş ve mermer üstü kalemişleri,
- 4.Deri ve bez üstü kalemişleri

Uygulama açısından iki farklı sistem vardır.Bunların birincisi doğrudan doğruya düz zemine sıva,ahşap,taş,deri,bez gibi malzeme üzerine fırça ile yapılan çalışmalardır.Malakari adı verilen diğer teknik ise alçı kabartma yöntemi ile yapılmaktadır.Farklı malzeme ve teknikte yapılan nakışlar tasarımcı nakkaş tarafından konum ve boyutlarına göre kağıtlar üzerine çizilir.Kağıt üzerindeki desenler iğne ile delinerek kalıp haline getirilip özel bir kömür tozu çıkını ile zemine geçirilir.Uygun boya malzemesi ve fırçalar ile çalışma sırasına göre kalemişi tatbikatı başlar.

Genel olarak mimarinin örtü sistemlerinde yer alan sıva üstü kalemişlerinin iki önemli sebepten dolayı çok kalıcı olmadıkları izlenir. Aydınlatma için kullanılan mum ve kandil yağı islerinin verdiği kirlilik ve örtü sistemindeki problemler ve nakış tabakalarına zarar vermiştir.

Bu sebepten günümüze kadar ulaşanları çok azdır.Bugün yapılan restorasyon çalışmalarındaki aramalarda (raspa) farklı devir üsluplarında nakış tabakalarına rastlanmaktadır.Yapılan onarımlarda sıva tabakaları arasında gizlenen özgün nakışlar bilgisiz ellerde bazen yok olmaktadır.Bu yüzden onarım yaptıran kurumların karar mercilerinin ve denetmenlerinin yeterli bilgi ve deneyime sahip olmaları gerekir.

Osmanlılarda yapılan kalemişi tamiratları ise sistemli bir anlayışa sahip değildir.Keyfiyete göre değişen yenilemelerle günümüze gelmiştir.Örnek verecek olursak Edirne Üç Şerefeli Camii avlu kubbelerindeki kalemişleri 1762 yılı tamiratında özgün desenlerin gölgeli boyama tekniği ile yapıp bozulduğu bilinmektedir.Yeni yapılan onarımlarda maalesef onları da kaybettik.1976 yılında onarıma giren Sultan Ahmet Camii kalemişlerinin 1883 tarihinde yapılan tamiratta orjinalde malakari tekniğindeki nakışların bozuk kopyaları kalemişi tekniği olarak değiştirildiği görülür.Şehzade Mehmet Camii onarımında da(1988) aynı görüntülere rastlanmıştır.18.yy. ikinci yarısından sonra yapılan kalemişi tamiratlarında değişen zevk Osmanlı mimarisinin çoğunda görülen batı tarzındaki barok ve rokoko üsluplu nakışlardır.

Semih İrteş

Birincilik Ödülü

Arzu Uzunosman

1962 İstanbul doğumludur. Açıköğretim Halkla İlişkiler bölümünde okumaktadır. Bir süre Egebank'ta çalıştıktan sonra 1991 yılında Kültür Bakanlığı kurslarında Semih İrteş ve Mamure Öz'den ders almaya başlayan Uzunosman, 1993'te itibaren Semih İrteş Atölyesi'nde çalıştı. Tezhip, minyatür, kalemşi ve arşiv çalışmaları yaptı. Süleymaniye ve Beyazıt İl Halk kütüphanelerinde, Konya Destegül ve Yıldız sanat merkezlerinde ders veren ve Semih İrteş'ten tezhip dalında icazet alan sanatçı, yurt içinde ve yurt dışında çeşitli sergilere katıldı. 1995 yılında Kültür Bakanlığı yarışmasında tezhip dalında birincilik ödülü aldı.

Ahşap Tavan Göbeği, 80 x 80 cm

GELECEĞİN
USTALARI

